

Alle medvirkningsrapporter for Kommuneplanens samfunnsdel 2026-2038

Under vil det alle medvirkningsrapportene som har blitt laget i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel fremkomme.

Innhold

Barn og unges stemmer i Sør-Varanger – Samlerapport 2026 (oppdatert versjon)	2
Medvirkningsrapport – Satsningsområde næringsutvikling	9
Medvirkningsrapport – Klima, miljø og bærekraft.....	13
Medvirkningsrapport - Satsingsområde: «Rekruttere og beholde, kompetanseheving og stabilisering»	18
Medvirkningsrapport – Samferdsel.....	29

Barn og unges stemmer i Sør-Varanger – Samlerapport 2026 (oppdatert versjon)

1. Innledning

Denne rapporten gir en samlet oversikt over barn og unges innspill til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2026–2038. Målet er å løfte frem deres erfaringer, ønsker og behov for et trygt, inkluderende og aktivt lokalsamfunn.

Innspillene er strukturert etter kommunens delmål for satsingsområdet *Barn og unge*, og viser både felles tema og utviklingstrekk på tvers av alder.

Utvidet kunnskapsgrunnlag

Rapporten er supplert med regionalt kunnskapsgrunnlag fra KBNN (*Ungdom i Nord – status og utvikling*), som viser følgende hovedtrekk for Nord-Norge:

- Antall barn og unge har gått ned med 16 % siden 2000 [\[kbnn.no\]](#)
- Det er færre elever i videregående opplæring og nedgang i de fleste utdanningsprogram [\[kbnn.no\]](#)
- Mange unge må flytte for å ta videregående utdanning [\[kbnn.no\]](#)
- Det er betydelig utflytting i aldersgruppen 18–29 år [\[kbnn.no\]](#)

Dette gir et viktig bakteppe for å forstå innspillene fra barn og unge i Sør-Varanger. Lokale erfaringer må ses i sammenheng med disse strukturelle utviklingstrekkene.

2. Oppsummering på tvers

Tre hovedtema går igjen i alle aldersgrupper:

1. Trygghet – både sosial og fysisk

Barn og unge ønsker:

- mobbefrie skoler
- trygge voksne og gode relasjoner
- trygg skolevei og bedre belysning
- møteplasser uten kjøpepress

Regional sammenheng:

Når antallet barn og unge går ned og miljøene blir mindre, øker sårbarheten i oppvekstmiljøene. Dette kan forsterke betydningen av inkluderende fellesskap og aktive voksne. [\[kbnn.no\]](#)

Vurdering:

Medvirkningen viser at ungdom opplever konsekvensene av strukturelle endringer som konkrete utfordringer i hverdagen.

2. Møteplasser og aktivitetstilbud

Barn og unge etterspør:

- flere idrettstilbud og uteområder
- ungdomsklubb og sosiale møteplasser
- tilbud uten kjøpepress
- større bredde i aktiviteter

Regional sammenheng:

Nedgang i ungdomskull gir svakere grunnlag for lokale tilbud og mindre variasjon i fritidsaktiviteter. [\[kbnn.no\]](https://kbnn.no)

Vurdering:

Lokale innspill kan forstås som et svar på strukturell reduksjon i tilbud og aktivitet.

3. Tilgjengelig støtte og gode tjenester

Ungdom etterspør:

- lavterskel hjelpetjenester
- flere helsesykepleiere
- tydelig informasjon om hvor de får hjelp
- mer tilstedeværende voksne

Regional sammenheng:

Demografiske endringer kan gi press på tjenester og redusert tilgjengelig kompetanse lokalt. [\[kbnn.no\]](https://kbnn.no)

Vurdering:

Opplevelsen av utilgjengelige tjenester samsvarer med regionale utviklingstrekk.

3. Delmålsgjennomgang

Delmål 1: En trygg oppvekst med gode oppvekstsvilkår

Barn:

- vektlegger vennskap, trivsel og trygge voksne
- ønsker mindre mobbing og mer inkludering

Ungdom:

- peker på utrygge områder og mangel på steder å være
- etterspør tryggere skolevei

Ungdomsrådet:

- løfter betydningen av inkluderende lokalsamfunn
- etterspør møteplasser på tvers av miljøer

Regional kontekst:

Nedgang i antall barn og unge og færre møteplasser kan føre til:

- mer fragmenterte miljøer
- mindre sosial robusthet

Samlet vurdering:

Trygghet i Sør-Varanger handler både om relasjoner og strukturelle forhold (geografi, bosetting, tilbud).

Delmål 2: Hjelpetilbud ved psykiske belastninger

Barn:

- behov for støtte fra voksne
- behov for bedre tilrettelegging

Ungdom:

- opplever hjelpetilbud som lite tilgjengelig
- trekker frem stress og press

Ungdomsrådet:

- tydelig behov for styrking av skolehelsetjenesten
- lav terskel og tydelig tilgjengelighet

Regional kontekst:

- små fagmiljøer og avstander kan svekke tilgjengelighet
- variasjon i tjenestetilbud mellom kommuner

Samlet vurdering:

Ungdommens opplevelser samsvarer med kjent strukturell utfordring i nord.

Delmål 3: Helsefremmende livsstil

Barn:

- ønsker mer aktivitet og bedre anlegg
- uttrykker naturglede

Ungdom:

- etterspør treningsmuligheter og tilbud utenom idrett
- løfter frem kosthold

Ungdomsrådet:

- gratis eller rimelige tilbud
- flere møteplasser

Regional kontekst:

- færre deltakere kan gi smalere tilbud
- aktivitetsnivå påvirkes av tilgjengelighet

Samlet vurdering:

Behovet for bredde og tilgjengelighet i tilbud er tydelig forsterket av regionale forhold.

Delmål 4: Utdanningsarenaer for alle

Barn:

- ønsker gode lærere og mer praktisk læring

Ungdom:

- ønsker bedre veiledning
- etterspør mindre stress og mer relevant undervisning

Ungdomsrådet:

- behov for flere lærlingplasser
- sterkere kobling skole–arbeidsliv
- styrking av lokale utdanningstilbud

Regional kontekst:

- mange må flytte for videregående skole [\[kbnn.no\]](#)
- nedgang i elevtall i de fleste utdanningsprogram [\[kbnn.no\]](#)
- høyere frafall ved mindre skoler [\[kbnn.no\]](#)

Samlet vurdering:

Ungdommens innspill treffer presist på kjernen i regionale utfordringer: tilgang, relevans og gjennomføring.

Delmål 5: Framtid i Sør-Varanger / Trivsel i lokalsamfunnet

Barn:

- setter pris på naturen
- ønsker flere tilbud

Ungdom:

- ønsker mer liv i sentrum
- etterspør jobber og aktiviteter

Ungdomsrådet:

- peker på bolig, arbeid og tjenester som avgjørende
- ønsker flere møteplasser og et mer levende samfunn

Regional kontekst:

- høy utflytting blant unge voksne [\[kbnn.no\]](#)
- redusert ungdomsbefolkning gir svakere rekrutteringsgrunnlag

Samlet vurdering:

Medvirkningen peker direkte på de faktorene som forskning viser er avgjørende for å beholde og tiltrekke unge.

4. Tverrgående tema

Fra medvirkningen

- digital påvirkning og språk
- stress og prestasjonspress
- behov for trygge relasjoner

Fra regional analyse

- ungdom blir en stadig mindre gruppe
- økt betydning av hver enkelt ungdom
- strukturelle forhold påvirker hverdagsliv og valg

Samlet vurdering:

Barn og unges erfaringer i Sør-Varanger speiler større utviklingstrekk i Nord-Norge, men gir samtidig konkrete, lokale løsninger.

5. Overordnede anbefalinger

1. Styrke lavterskel psykisk helsehjelp

- flere helsesykepleiere
- tilgjengelige tjenester i hverdagen
- særlig fokus i små fagmiljø

2. Investere i møteplasser og aktivitetstilbud

- ungdomshus, åpne haller
- tilbud uten kjøpepress
- sikre robusthet i tilbud til tross for færre ungdom

3. Tryggere oppvekstmiljø

- systematisk arbeid mot mobbing
- bedre belysning og infrastruktur
- trygge møteplasser

4. Styrke utdanningsløp og relevans

- bedre rådgivning og veiledning
- flere lærlingplasser
- styrket kobling mellom skole og arbeidsliv

5. Styrke framtidsmuligheter i kommunen

- flere arbeidsplasser for unge
- rimelige boliger
- levende sentrum og kulturliv
- styrkede lokale utdanningsmuligheter

6. Avslutning

Barn og unge i Sør-Varanger uttrykker tydelig hva som er viktig for dem: trygghet, relasjoner, aktivitetstilbud og et levende lokalsamfunn.

Når disse innspillene sees i sammenheng med utviklingen i Nord-Norge, blir de særlig viktige:

- De bekrefter strukturelle utfordringer (nedgang, utflytting, utdanningstilgang)
- De konkretiserer hvordan disse utfordringene oppleves lokalt
- De peker på tiltak som kan bidra til å snu utviklingen

Medvirkningen gir dermed ikke bare innsikt – men et direkte beslutningsgrunnlag for kommuneplanen.

Barn og unges stemmer framstår som avgjørende for å utvikle Sør-Varanger som et attraktivt sted å vokse opp, bo og bli boende i.

Medvirkningsrapport – Satsningsområde næringsutvikling

1. Innledning

Dette dokumentet beskriver prosess, metode og resultater fra medvirkningsarbeidet knyttet til satsingsområdet **næringsutvikling** i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Rapporten er utarbeidet som vedlegg til planforslaget og har som mål å dokumentere hvordan innspill fra næringslivet er innhentet, bearbeidet og aktivt brukt i utformingen av hovedmål, delmål og strategiske prioriteringer.

2. Formål med medvirkningen

Formålet med medvirkningsprosessen har vært å:

- sikre at kommuneplanens satsing på næringsutvikling er relevant for dagens og framtidens næringsliv i Sør-Varanger
- hente inn erfaringer, behov og forslag direkte fra lokale næringsaktører
- identifisere både strukturelle utfordringer og utviklingsmuligheter
- bidra til forankring, legitimitet og eierskap til planen

3. Organisering av arbeidet

Arbeidet med satsingsområdet næringsutvikling har vært ledet av en tverrfaglig administrativ arbeidsgruppe. Arbeidsgruppen har hatt ansvar for:

- planlegging og gjennomføring av medvirkningsaktiviteter
- bearbeiding og systematisering av innspill
- utarbeiding og revisjon av forslag til mål og delmål

Etter det første møtet med næringslivet ble næringsforeningen invitert inn i arbeidsgruppa, for å styrke dialogen, sikre bedre representasjon av næringslivets perspektiver og bidra til mer treffsikre forslag.

4. Første møte med næringslivet – 21. januar

4.1 Gjennomføring

Det første åpne møtet med næringslivet ble gjennomført 21. januar. Invitasjon ble sendt bredt til næringsdrivende, organisasjoner og andre interesserte aktører i kommunen. Formålet med møtet var å:

- presentere utgangspunktet for satsingsområdet næringsutvikling
- legge fram forslag til hovedmål og delmål
- invitere næringslivet til å gi åpne og ærlige innspill

Arbeidsgruppa la i forkant fram et forslag til hovedmål og seks delmål for næringsutvikling, som dannet grunnlag for diskusjonene i møtet.

4.2 Hovedinnspill fra møtet

Innspillene fra næringslivet pekte tydelig på flere gjennomgående utfordringer:

- begrenset tilgang på kapital

- mangel på kraft og strømtilgang til næringsformål
- utilstrekkelig fysisk og digital infrastruktur
- mangel på arbeidskraft og relevant kompetanse
- knapphet på tilrettelagte næringsarealer
- behov for sterkere samarbeid, bedre nettverk og økt synlighet

Samtidig løftet næringslivet fram betydelige utviklingsmuligheter innen blant annet:

- reiseliv
- gruvedrift og industri
- havbruk og sjøbaserte næringer
- logistikk og transport
- handel og teknologibaserte næringer

4.3 Innspill til hovedmål og delmål

Næringslivet ga også konkrete tilbakemeldinger på forslagene til hovedmål og delmål som ble lagt fram i møtet.

Hovedmål Det ble gitt uttrykk for at foreslått hovedmål opplevdes som for bredt og generisk. Flere pekte på behov for:

- tydeligere spissing og retning
- sterkere lokal forankring og særpreg for Sør-Varanger
- klarere sammenheng med kommunens overordnede visjon
- større vekt på menneskelige ressurser og kompetanse

På bakgrunn av disse innspillene ble det signalisert at hovedmålet måtte revideres før videre behandling.

Delmål Tilbakemeldingene til delmålene var mer nyanserte og ga tydelige føringer for videre arbeid:

- Delmål om infrastruktur, kraft og næringsarealer ble vurdert som svært viktig, men behov for å tydeliggjøre både land- og sjøarealer samt transport, logistikk og nettstruktur.
- Delmål knyttet til kompetanse, rekruttering og innovasjon ble oppfattet som sentrale, men lite spisset og delvis overlappende. Det ble foreslått å se disse i sammenheng.
- Reiseliv ble vurdert som et viktig eget satsingsområde, mens koblingen mot sentrumsutvikling ble oppfattet som for svak og uklart plassert.
- Delmål som omhandlet primærnæringer, industri og havn ble opplevd som for bredt og lite operasjonelt, og flere pekte på behov for tydeligere prioriteringer.
- Delmål om internasjonalt og grensekryssende samarbeid fikk bred støtte og ble vurdert som svært relevant for kommunen.

4.4 Innspill til prosess og videre arbeid

Næringslivet ga også tilbakemeldinger på selve gjennomføringen av møtet og prosessen:

- behov for bedre utsendelse av materiale i forkant av møter
- ønske om tydeligere introduksjon og forklaring av sammenheng mellom mål og delmål

- enkelte opplevde digitale verktøy som krevende å bruke

Disse innspillene dannet et viktig grunnlag for hvordan arbeidsgruppa la opp videre dialog og bearbeiding fram mot oppfølgingsmøtet.

5. Mellomarbeid og bearbeiding etter første møte

Etter møtet 21. januar gjennomførte arbeidsgruppa et omfattende mellomarbeid for å klargjøre nytt forslag til videre dialog med næringslivet.

5.1 Analyse av innspill

Innspillene fra møtet ble systematisert og analysert, både tematisk og strategisk.

Arbeidsgruppa vurderte:

- hvilke tema som gikk igjen på tvers av bransjer
- hvilke delmål som var for brede, overlappende eller uklare
- hvor det var behov for tydeligere prioriteringer

5.2 Bruk av eksisterende plangrunnlag

For å sikre kontinuitet og helhet ble innspillene vurdert opp mot:

- gjeldende strategisk næringsplan
- kommuneplanens samfunnsdel 2014–2026
- masterplan for reiseliv

Ved å sette nye innspill fra dagens næringsliv opp mot føringer, mål og ambisjoner i tidligere planer, kunne arbeidsgruppa vurdere hva som fortsatt var relevant, hva som måtte justeres og hvor det var behov for ny retning.

5.3 Revidering av målstruktur

Som følge av dette arbeidet ble:

- hovedmålet spisset for å gi tydeligere retning og lokal forankring
- flere delmål slått sammen for å redusere overlapp
- enkelte delmål delt eller omstrukturert for å bli mer målrettede og forståelige
- sentrale tema som reiseliv, sentrumsutvikling, kompetanse og internasjonalt samarbeid tydeligere plassert

6. Oppfølgingsmøte med næringslivet – 18. mars

Det reviderte forslaget til hovedmål og delmål ble presentert i et oppfølgingsmøte med næringslivet 18. mars.

I møtet var det stor grad av enighet om forslaget arbeidsgruppa hadde utarbeidet.

Tilbakemeldingene indikerte at forslaget:

- var mer spisset og tydelig enn det opprinnelige
- bedre reflekterte næringslivets faktiske behov og muligheter
- ga en klarere strategisk retning for kommunen

Det kom kun et begrenset antall innspill til mindre justeringer og presiseringer, som arbeidsgruppa tok med i sluttbearbeidingen.

7. Ferdigstilling og vurdering av medvirkningsarbeidet

Etter oppfølgingsmøtet vurderte arbeidsgruppa at medvirkningsarbeidet knyttet til satsingsområdet næringsutvikling var tilstrekkelig og i tråd med kravene til medvirkning i plan- og bygningsloven.

Endelig forslag til hovedmål og delmål ble ferdigstilt på bakgrunn av:

- innspill fra næringslivet i to møter
- systematisk mellomarbeid og analyse
- aktiv bruk av eksisterende plangrunnlag

8. Oppsummering

Medvirkningsprosessen har bidratt til et tydeligere, mer relevant og bedre forankret satsingsområde for næringsutvikling i kommuneplanens samfunnsdel. Prosessen har sikret at næringslivets stemme er integrert i planforslaget, samtidig som langsiktige strategiske hensyn er ivaretatt.

- Arbeidsgruppa vurderer på dette grunnlaget at kravet til medvirkning er oppfylt og at planforslaget har et godt og dokumentert beslutningsgrunnlag for videre politisk behandling.

Medvirkningsrapport – Klima, miljø og bærekraft

Kommuneplanens samfunnsdel 2026–2038

1. Bakgrunn og formål

Denne rapporten beskriver medvirkningsarbeidet for satsingsområdet **klima, miljø og bærekraft** i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2026–2038.

Formålet med medvirkningen har vært å sikre at mål, delmål og strategier bygger på både faglig kunnskap og lokale erfaringer, og at de treffer godt hos de som blir berørt av planens prioriteringer. Satsingsområdet er bredt og berører både natur, lokalsamfunn, næringsliv og kommunens egen drift, noe som gjør god involvering særlig viktig.

2. Sammensetning av arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa har vært sammensatt av fagpersoner fra ulike deler av kommunen, for å sikre en helhetlig tilnærming. Gruppen har hatt deltakelse fra:

- miljøvern
- vannmiljø
- arealplanlegging
- samfunnsplanlegging
- teknisk drift / FDV

Denne bredden har vært viktig for å koble sammen hensyn til natur og klima med praktisk gjennomføring og drift.

3. Kunnskapsgrunnlag og arbeidsprosess

Arbeidsgruppas første oppgave var å gå gjennom eksisterende kunnskapsgrunnlag. Dette omfattet:

- gjeldende planer og strategier i kommunen
- relevant fagkunnskap
- nasjonale og regionale retningslinjer og forventninger

Gjennomgangen ga et felles utgangspunkt for arbeidet, og bidro til å tydeliggjøre både utfordringer og muligheter innenfor klima, miljø og bærekraft.

Etter dette fikk alle i arbeidsgruppa i oppgave å komme med egne forslag til:

- hovedmål
- delmål

- strategier

Forslagene ble deretter samlet og diskutert i fellesskap. Arbeidet gikk ut på å samstille innspillene, rydde i forslagene og bli enige om en felles retning. Arbeidsgruppa landet til slutt på:

- ett hovedmål
- 4–5 delmål

I tillegg ble det valgt ut strategier som skulle bidra til å nå målene. Disse forslagene dannet grunnlaget for videre medvirkning.

4. Planlegging og gjennomføring av medvirkning

Det ble besluttet å samkjøre medvirkningen for dette satsingsområdet med arbeidet med **kommunedelplan for naturmangfold**.

Dette ble gjort fordi:

- temaene overlapper i stor grad
- mange av de samme aktørene er relevante
- det gir bedre ressursbruk
- det øker sannsynligheten for god deltakelse

Det ble sendt ut en felles invitasjon til relevante aktører innen klima, miljø og bærekraft. Medvirkningen ble gjennomført i møte **5. februar**.

Deltakelsen var bred, med representanter fra ulike fagmiljøer, organisasjoner og interesser, inkludert flere aktører og reinbeitedistrikter. Dette bidro til gode diskusjoner og et bredt sett av innspill, både faglig og erfaringsbasert.

5. Hovedinntrykk fra medvirkningen

Medvirkningen ga mange konkrete og nyttige innspill. Et gjennomgående trekk var behovet for:

- tydeligere kobling mellom mål og praktisk gjennomføring
- sterkere vekt på lokal kunnskap og medvirkning
- mer presise formuleringer i mål og strategier

Det var også flere diskusjoner om hva bærekraft betyr i lokal sammenheng. Det ble blant annet løftet frem at:

- bærekraft handler om mer enn miljø, og også om mennesker og lokalsamfunn
- mennesker må sees som kunnskapsbærere
- både individuell og kollektiv medvirkning er viktig
- bærekraft også handler om mulighet til innflytelse over eget liv

Reindrift og samiske perspektiver ble særlig løftet frem som viktige, både som næring og som kunnskapsgrunnlag.

6. Innspill til hovedmål

Det var generelt støtte til retningen i hovedmålet, men flere innspill på formulering og innhold. Blant annet ble det pekt på:

- behov for å tydeliggjøre medvirkning, både individuell og kollektiv
- viktigheten av å inkludere samiske rettigheter og perspektiver
- behov for å presisere hva det betyr at natur og lokalsamfunn skal «tas hensyn til»
- viktigheten av at kommunen går foran som et godt eksempel

Det ble også løftet frem at bærekraft må inkludere:

- bosetting i distriktene
- grunnlag for næringer som reindrift
- langsiktig forvaltning av arealer

Innspillene har bidratt til å tydeliggjøre og styrke hovedmålet, særlig når det gjelder forholdet mellom natur, lokalsamfunn og beslutninger.

7. Innspill til delmål

7.1 Natur og økosystemer

Det var mange innspill knyttet til kunnskapsbasert forvaltning av natur. Blant annet ble det pekt på:

- behov for å inkludere både tradisjonell og faglig kunnskap
- viktigheten av å synliggjøre lokal kunnskap, særlig fra reindrift
- behov for bedre informasjon og kunnskapsformidling til innbyggere
- samarbeid med frivillige, fagmiljøer og samiske rettighetsbærere

Det ble også etterlyst tydeligere svar på:

- hvordan naturen skal forvaltes kunnskapsbasert i praksis
- hvordan kommunen skal håndtere naturtap

Videre kom det innspill om:

- bedre samarbeid med Forsvaret, inkludert kunnskapsformidling til soldater
- økt bruk av skole og undervisning for å bygge forståelse for natur, klima og samisk kultur

7.2 Vannressurser og klimatilpasning

Her var det særlig innspill knyttet til utfordringer i Pasvikelva og endringer i klima:

- uforutsigbar vannstand og regulering
- forskyvning av vårflom
- økte nedbørsmengder og erosjon

Det ble stilt spørsmål ved hvordan arealforvaltningen kan ta bedre hensyn til disse endringene.

Det ble også løftet frem behov for:

- bedre helhetlig forvaltning av vannressurser
- sterkere lokal og regional samordning
- tydeligere kobling mellom klimatilpasning og planlegging

7.3 Arealbruk og utslipp

Dette var et tema med mange konkrete innspill. Blant annet:

- behov for tydeligere styring av arealforvaltning
- bruk av arealregnskap og klimaregnskap som verktøy
- synliggjøring av direkte arealtap i saksbehandling
- bedre vurderingskriterier i saksframlegg

Det ble også påpekt at:

- reindrift må sidestilles med landbruk i formuleringer
- restaurering og revegetering bør inn som eget punkt
- arealstrategien må oppleves som bærekraftig også for distriktene

Dette er innspill som har bidratt til å gjøre delmålet mer konkret og styringsrettet.

7.4 Avfall og ressurser

Innspillene her handlet i stor grad om:

- behov for mer fokus på sirkulærøkonomi
- bedre tilrettelegging for sortering og gjenbruk
- opprydding av forsøpling og villfyllinger
- bedre infrastruktur i områder med mye ferdsel (for eksempel toaletter)

Det ble også pekt på:

- behov for å håndtere utfordringer knyttet til masseturisme
- bedre organisering av parkering for tunge kjøretøy for å hindre forsøpling

8. Bearbeiding av innspill

Etter møtet har arbeidsgruppa gjennomgått alle innspillene. Relevante innspill er:

- innarbeidet i formuleringer av mål og delmål
- brukt til å tydeliggjøre strategier
- brukt til å styrke sammenheng mellom mål og gjennomføring

Målet har vært at planen skal oppleves relevant og treffsikker for de som berøres, og samtidig være et godt styringsverktøy for kommunen.

9. Videre prosess

Medvirkningen knyttet til utarbeidelsen av satsingsområdet anses som gjennomført.

Videre medvirkning vil skje gjennom:

- ordinær høring av kommuneplanens samfunnsdel
- videre arbeid med naturmangfoldsplanen
- løpende dialog med relevante aktører

10. Oppsummering

Medvirkningen har bidratt til:

- bedre forankring av mål og strategier
- sterkere vekt på lokal kunnskap og medvirkning
- tydeligere kobling mellom klima, natur og lokalsamfunn
- mer konkrete og anvendelige formuleringer

Arbeidsgruppa vurderer at satsingsområdet nå har et solid grunnlag for videre behandling.

Medvirkningsrapport- Satsingsområde: «Rekruttere og beholde, kompetanseheving og stabilisering»

Kommuneplanens samfunnsdel 2026–2038, Sør-Varanger kommune

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Sør-Varanger står overfor sammensatte og langsiktige utfordringer knyttet til:

- demografisk utvikling
- rekruttering av arbeidskraft
- høy turnover i sentrale samfunnsfunksjoner
- press i boligmarkedet
- behov for økt bolyst og stedstilhørighet

Rekruttering og stabilisering av arbeidskraft fremstår ikke kun som et spørsmål om stillinger og lønn, men som et helhetlig samfunnsspørsmål, der bolig, stedsutvikling, kompetanse, sosiale relasjoner og livskvalitet virker sammen.

Denne medvirkningsrapporten dokumenterer hvordan innspill fra berørte grupper og aktører er hentet inn, systematisert og brukt i utforming av hovedmål og delmål for satsingsområdet «*Rekruttere og beholde, kompetanseheving og stabilisering*».

2. Formål med medvirkningen

Formålet med medvirkningen har vært å:

- få frem brukererfaringer og behov knyttet til det å bo, arbeide og bli værende i Sør-Varanger
- forstå årsakene bak pendling, høy turnover og flytting
- identifisere hva som styrker eller svekker bolyst, trivsel og tilhørighet
- sikre at mål og delmål bygger på reell innsikt, ikke antakelser

3. Metodisk tilnærming til medvirkning

3.1 Valg av metode

Det er ikke gjennomført egne, avgrensede medvirkningsprosesser kun rettet mot dette satsingsområdet. Medvirkningen er i stedet basert på systematisert sekundærmedvirkning, der

eksisterende dialogprosesser, samarbeidsmøter, analyser og brukerinnspill er brukt aktivt inn i planarbeidet.

Denne tilnærmingen er valgt fordi:

- tematikken rekruttering, stabilisering og bolyst allerede er grundig belyst gjennom pågående, nylige og parallelle prosesser
- de berørte gruppene i stor grad er hørt gjennom andre arenaer
- det gir et bredere og mer representativt kunnskapsgrunnlag enn enkelthøringer

3.2 Medvirkningskilder

Følgende medvirkningskilder er brukt i arbeidet med satsingsområdet «Rekruttere og beholde, kompetanseheving og stabilisering»:

A. Samarbeids- og dialogarenaer

«Fra silo til samspill i Sør-Varanger» – samarbeidsmøte med fokus på bolig og stabilisering

Det er gjennomført et tverrsektorielt samarbeidsmøte med deltakelse fra sentrale offentlige arbeidsgivere og relevante samarbeidspartnere. Formålet med møtet har vært å dele erfaringer og drøfte felles utfordringer og mulighetsrom knyttet til rekruttering og stabilisering av arbeidskraft i Sør-Varanger.

Dialogen har særlig omhandlet:

- rekruttering og stabilisering av ansatte
- organisatoriske og strukturelle barrierer
- behov for bedre samordning og felles løsninger på tvers av aktører

B. Kvalitativ medvirkning

Etnografiske portretter for bolig- og stedsutvikling

Etnografiske portretter er benyttet som kvalitativt kunnskapsgrunnlag for å få dybdeinnsikt i hvordan bolig, arbeid og hverdagsliv henger sammen i kommunen. Portrettene er:

- basert på feltarbeid, intervjuer og tilgjengelige surveydata
- utformet for å representere ulike livsfaser, bostedsvalg og grader av tilknytning til Sør-Varanger
- brukt til å belyse hvordan boligforhold, arbeidssituasjon og sosial tilhørighet påvirker beslutninger om å flytte til, bli værende i eller forlate kommunen

C. Kvantitativ medvirkning

Spørreundersøkelsen «Bolyst blant innbyggere og forsvarsansatte i Sør-Varanger»

Spørreundersøkelsen kombinerer kvantitative spørsmål med åpne fritekstsvar og gir et bredt datagrunnlag for å forstå faktorer som påvirker bolyst og tilknytning til kommunen.

Undersøkelsen:

- gir statistisk oversikt over forhold som påvirker bolyst positivt og negativt
- bidrar med tematisk innsikt i sammenhengen mellom bolig, arbeid, tjenestetilbud og livskvalitet
- supplerer de kvalitative kildene ved å synliggjøre mønstre og variasjoner i befolkningen

D. Medvirkning knyttet til kommunens strategi for å rekruttere og beholde

I arbeidet med kommunens strategi for å rekruttere og beholde ansatte er det utarbeidet en egen statusbeskrivelse av nåsituasjonen. Denne baserer seg på flere kilder:

Kvalitative kilder

- intervjuer med ansatte som har begynt og sluttet i kommunen i perioden 01.06.2022–01.07.2023

Faktagrunnlag Faktagrunnlaget omfatter blant annet:

- antall utlyste stillinger og søkertall
- rutiner for introduksjon av nyansatte
- lønns- og velferdsordninger
- markedsføring og omdømme
- karriere- og kompetanseutvikling
- opplæring og støtte til ledere
- arbeidsmiljø, underbemanning og turnover

Spørreundersøkelse

- spørreundersøkelse blant kommunens ledere og tillitsvalgte gjennomført høsten 2023

Oppsummert viser kartleggingene blant annet at:

- ledere opplever det som krevende å rekruttere og beholde ansatte, og etterlyser mer støtte, veiledning og felles metodikk
- det savnes en overordnet strategi for markedsføring av stillinger
- både ansatte og ledere etterlyser felles rutiner, mål, visjoner og systematisk oppfølging
- introduksjon av nyansatte er lite standardisert og varierer betydelig mellom arbeidsplasser

- underbemanning, høy arbeidsbelastning og turnover er særlig utfordrende innen barnehage- og omsorgssektoren
- mangel på egnede utleieboliger, samt utfordrende kommuneøkonomi, bidrar til at ansatte slutter

E. Medvirkning i arbeidet med kommunens arbeidsgiverstrategi

Arbeidet med ny arbeidsgiverstrategi startet i februar 2025 og har hatt bred involvering internt i organisasjonen. Følgende medvirkning er gjennomført:

- flere samlinger med enhetsledere, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud
- fokusgruppeintervjuer med:
 - 7 ansatte
 - 7 avdelingsledere
 - 7 tillitsvalgte/verneombud
- gjennomført webinar der alle ansatte i kommunen var invitert
- innspill til arbeidsgiverstrategien har vært tema i personalmøter i ulike enheter
- innspill har også vært behandlet i administrasjonsutvalget

F. Dialog med AS Sydvaranger og Kirkenes Næringsforening

I det avsluttende arbeidet med dette satsningsområdet, hadde vi en dialog med AS Sydvaranger og Kirkenes Næringsforening. Vi hadde disse dialogene for å kunne få innspill fra disse store aktørene om deres utfordringer, muligheter og tanker rundt tematikken rekruttere og beholde, kompetanseheving og stabilisering.

Medvirkningen har gitt viktige innspill knyttet til ledelse, kompetanseutvikling, arbeidsmiljø og organisering, og har styrket sammenhengen mellom arbeidsgiverpolitikk og kommunens arbeid med å rekruttere og beholde ansatte.

4. Hvem er hørt

Gjennom de samlede medvirkningskildene er følgende grupper hørt:

- ansatte i kommunen og statlige virksomheter
- kommunale ledere på ulike nivå
- tillitsvalgte og verneombud
- forsvarsansatte (bosatte og pendlere) og deres partnere
- helsepersonell
- private arbeidsgivere og utbyggere
- unge voksne i etableringsfase

- barnefamilier
- tilflyttere og pendlere
- seniorer og kommende seniorer
- personer med innvandrerbakgrunn og nyankomne
- innbyggere i Kirkenes, Hesseng, Bjørnevatn og distriktene
- Næringsforeningen
- AS Sydvaranger

Medvirkningen dekker dermed både arbeidslivsperspektivet og livsfaseperspektivet.

5. Hovedtema og innspill fra medvirkningen

5.1 Rekruttering, stabilisering og turnover – fra enkelttiltak til systemutfordring

Et gjennomgående funn i både samarbeidsmøter, etnografiske portretter og surveydata er at rekruttering alene ikke er hovedutfordringen. Sør-Varanger er i stand til å tiltrekke seg arbeidskraft, særlig innen forsvar, helse og andre statlige sektorer. Den største utfordringen er å beholde folk over tid.

Medvirkningen viser at:

- mange ansettelser blir kortvarige
- pendling og midlertidighet er utbredt
- høy turnover fører til store økonomiske og organisatoriske kostnader

Arbeidsgivere beskriver en situasjon der betydelige ressurser bindes opp i:

- vikarbruk
- pendlerordninger
- hotellopphold og midlertidige boforhold

Disse løsningene er nødvendige på kort sikt, men bidrar samtidig til å forsterke ustabilitet og svekket tilknytning.

Et viktig funn er at:

Turnover er i liten grad et individuelt problem – det er et systemproblem.

Medvirkningen har derfor bidratt til et tydelig strategisk skifte i planarbeidet: fra et ensidig fokus på *rekruttering (å få folk hit)* til et helhetlig fokus på *stabilisering (å få folk til å bli)*.

5.2 Bolig som kritisk infrastruktur for rekruttering og stabilisering

Bolig fremstår i samtlige medvirkningskilder som en nøkkelfaktor for både bosetting og tilknytning. Funnene viser at utfordringene knyttet til bolig ikke primært handler om volum, men om type, kvalitet, forutsigbarhet og sammenheng med livssituasjon.

Medvirkningen peker særlig på følgende forhold:

Manglende variasjon

- Boligtilbudet oppleves som lite tilpasset ulike livsfaser
- Det mangler attraktive leiligheter i sentrum, familieboliger i gode bomiljø og egnede boliger for seniorer

Leie som midlertidighet

- Leieboliger oppleves som en overgangsfase, ikke et sted å etablere seg
- Mange kvier seg for å engasjere seg lokalt når boforholdet er usikkert

Eie som risiko

- Usikkerhet rundt boligmarkedet gjør at mange, særlig tilflyttere, utsetter kjøp
- Frykt for tap ved videresalg bidrar til at bolig ikke brukes som stabiliserende faktor

Medvirkningen tydeliggjør at bolig i Sør-Varanger må forstås som:

en del av kommunens og arbeidsgivernes samlede virkemiddelpakke for stabilisering

Dette perspektivet har vært førende for formuleringene om samarbeid, bolyst og helhetlige løsninger i satsingsområdet.

5.3 Bolyst, stedstilhørighet og «den sosiale veven»

Medvirkningen viser tydelig at bolyst ikke kan reduseres til enkeltfaktorer. Det er først og fremst summen av hverdagsliv, relasjoner og opplevelse av tilhørighet som avgjør om mennesker velger å bli.

Funnene viser særlig at:

- mange opplever Sør-Varanger som rikt på natur, men fattigere på sosiale møteplasser
- fritids- og kulturtilbud etter arbeidstid er avgjørende, særlig for tilflyttere
- manglende møteplasser gjør det vanskelig å bygge nettverk utenom jobben

For mange tilflyttere og pendlere blir arbeidsplassen det eneste sosiale ankerfestet. Når dette kombineres med midlertidig bolig og partner uten jobb, øker sannsynligheten for fraflytting betydelig.

Medvirkningen introduserer begrepet «**sosial vev**»:

- uformelle møteplasser
- nabolag som overlapper livsfaser
- fellesskap som ikke er avhengig av å «kjenne folk fra før»

Dette har vært en viktig begrunnelse for at satsingsområdet kobler rekruttering tett til stedsutvikling, kultur, frivillighet og bomiljø, og ikke bare til arbeidsgiverpolitikk.

5.4 Mangfold, inkludering og nye innganger til arbeid

Etnografiske portretter og kvalitative innspill gir et nyansert bilde av arbeidskraft som i dag står delvis eller helt utenfor arbeidslivet, men som representerer et betydelig potensial.

Medvirkningen viser blant annet at:

- stabile boforhold er en forutsetning for arbeidsdeltakelse
- overgangene mellom kvalifisering, praksis og arbeid ofte er svake
- det mangler strukturer som tar høyde for utradisjonelle løp

Flere grupper peker på behov for:

- fleksible løsninger
- samarbeid mellom kommune, arbeidsgivere og frivillighet
- helhetlige kvalifiseringsløp som kombinerer bolig, arbeid og sosial støtte

Dette har vært et viktig grunnlag for delmål knyttet til mangfold og inkludering, der flere innganger til arbeidslivet løftes tydelig frem.

5.5 Seniorkraft og livsløpsperspektiv

Medvirkningen viser at eldre innbyggere og seniorer i arbeidslivet representerer en undervurdert ressurs. Mange ønsker å bidra videre, enten i arbeid, frivillighet eller sosiale roller, men opplever at rammebetingelsene ikke alltid er tilrettelagt for dette.

Særlig pekes det på:

- mangel på egnede boliger som gjør det attraktivt å flytte fra enebolig
- behov for sentral beliggenhet og tilgjengelighet
- ønske om fleksible former for videre yrkesdeltakelse

Dette understøtter behovet for et tydelig livsløpsperspektiv i satsingsområdet, der også eldre ses som aktive deltakere i samfunnsutviklingen.

5.6 Ledelse, organisering og arbeidsgiverrolle

Medvirkningen i arbeidsgiver- og rekrutteringsstrategiene viser tydelig behov for:

- tydeligere roller og ansvar
- felles rutiner og metodikk
- styrket lederopplæring
- mer helhetlig og langsiktig tilnærming til arbeidsgiverpolitikken

Dette er viktige premisser for stabilitet, trivsel og utvikling i organisasjonen.

6. Sammenheng mellom medvirkning og målstruktur

6.1 Overordnet sammenheng mellom funn og målstruktur

Medvirkningen har vist at:

- utfordringene er tverrsektorielle
- løsningene må være langsiktige
- samarbeid er avgjørende

Dette har ført til en målstruktur som:

- legger vekt på samarbeid fremfor enkelttiltak
- ser rekruttering, stabilisering og bolyst i sammenheng
- kombinerer strukturelle, organisatoriske og menneskelige perspektiver

6.2 Hovedmål

Innspillene understøtter et hovedmål som:

- kombinerer attraktivitet, inkludering og kompetanse
- vektlegger både offentlig og privat sektor
- ser rekruttering og stabilisering i sammenheng med samfunnsutvikling

6.3 Delmål 1: Samarbeid mellom offentlige og private aktører

Delmålet er direkte forankret i funn om:

- siloorganisering
- manglende samfinansiering
- behov for felles ansvar

Medvirkningen viste tydelig at enkeltaktører ikke alene kan løse bolig- og rekrutteringsutfordringene. Delmålet svarer på dette ved å vektlegge varige og forpliktende partnerskap.

Samarbeidsavtale om forsvarskommune er allerede signert og satt i gang.

6.4 Delmål 2: Utdanning og kompetansestrukturer

Både arbeidsgivere og innbyggere peker på:

- behov for kontinuerlig kompetanseutvikling
- tilgjengelige utdanningstilbud gjennom hele livsløpet
- kobling mellom lokalt arbeidsliv og kompetansetilbud

Delmålet er derfor utformet på et strukturelt nivå, snarere enn som enkeltprosjekter.

6.5 Delmål 3: Mangfold og inkludering

Medvirkningen har tydeliggjort:

- at tradisjonelle rekrutteringsløp ikke er tilstrekkelige
- at inkludering er en forutsetning for stabilisering
- at ansvar må deles mellom flere aktører

Dette er direkte reflektert i delmålet, som vektlegger både overgangsløp, samarbeid og livslang læring.

6.6 Delmål 4 og 5: Attraktivitet, bolyst og livskvalitet

Disse delmålene er særlig sterkt forankret i:

- surveyfunn om bolyst
- kvalitative beskrivelser av hverdagsliv
- innspill om sentrum, møteplasser og bomiljø

Medvirkningen har bidratt til at attraktivitet ikke forstås som markedsføring, men som reelle kvaliteter i hverdagen.

6.7 Delmål 6: Mobilisere seniorkraft

Medvirkningen viser at eldre innbyggere og seniorer i arbeidslivet representerer en undervurdert ressurs. Mange ønsker å bidra videre, enten i arbeid, frivillighet eller sosiale roller, men opplever at rammebetingelsene ikke alltid er tilrettelagt for dette.

Særlig pekes det på:

- mangel på egnede boliger som gjør det attraktivt å flytte fra enebolig
- behov for sentral beliggenhet og tilgjengelighet
- ønske om fleksible former og strukturer for videre yrkesdeltakelse og som gjør det mulig å stå lenger i arbeid
- seniors rolle i lokalsamfunnet
- samfunnsgevinstene ved å bruke den eksisterende kompetansen bedre

Dette understøtter behovet for et tydelig livsløpsperspektiv i satsingsområdet, der også eldre ses som aktive deltakere i samfunnsutviklingen.

7. Vurdering av medvirkningens styrker og begrensninger

7.1 Styrker ved medvirkningen

Medvirkningen har flere klare styrker:

- **Bredde:** mange grupper og livsfaser er representert
- **Dybde:** kvalitative portretter gir innsikt bak tallene, kvantitativ data gir helhetlig bilde.
- **Relevans:** innspillene er direkte koblet til planens tematikk
- **Konsistens:** funnene er samstemte på tvers av kilder
- **Kobling:** kommunal arbeidsgiverstrategi og generell samfunnsutvikling jobber sammen.

Dette gir høy grad av legitimitet til mål og delmål.

7.2 Begrensninger og bevisste avveininger

Kommunen erkjenner at:

- det ikke er gjennomført egne åpne møter spesifikt for satsingsområdet
- enkelte grupper, særlig privat sektor, kan være noe svakere representert

Dette vurderes likevel som akseptabelt fordi:

- satsingsområdet bygger på dokumenterte, nylige og relevante prosesser
- planen er strategisk, ikke tiltaksrettet i detalj
- videre medvirkning er planlagt i gjennomføringsfasen

8. Videre oppfølging og medvirkning

Medvirkningen danner grunnlag for videre arbeid med:

- utvikling av handlingsdel
- arbeidsgiverstrategi og rekrutteringsstrategi
- etablering av partnerskap
- justering av tiltak over tid

Dette sikrer at planen ikke er statisk, men kan videreutvikles i dialog med arbeidsliv og innbyggere.

9. Avslutning

Medvirkningsgrunnlaget gir et solid og helhetlig bilde av hva som kreves for å lykkes med å rekruttere og beholde kompetanse i Sør-Varanger. Det tydeliggjør at utfordringene må løses i fellesskap, og at satsingsområdet er godt forankret i faktiske behov og erfaringer. Det viser også tydelig at arbeidet må sees i sammenheng med bolig, ledelse, organisering og livskvalitet, og gir et godt fundament for videre plan- og utviklingsarbeid.

Medvirkningsrapport – Samferdsel

Kommuneplanens samfunnsdel 2026–2038

1. Bakgrunn og formål

Denne rapporten beskriver medvirkningsarbeidet som er gjennomført i forbindelse med utarbeidelsen av satsingsområdet **samferdsel** i kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2026–2038. Formålet med rapporten er å dokumentere hvordan medvirkning er gjennomført, hvilke aktører som har deltatt, hvilke innspill som er kommet inn, og hvordan disse er vurdert og fulgt opp i det videre planarbeidet.

Samferdsel er et omfattende og tverrgående satsingsområde som berører innbyggere, næringsliv, offentlige aktører og beredskapsfunksjoner i hele kommunen. God medvirkning har derfor vært avgjørende for å sikre at mål, delmål og strategier tar utgangspunkt i faktiske behov, lokale forhold og framtidige utfordringer.

2. Kunnskapsgrunnlag og innledende arbeid

Arbeidsgruppa for samferdsel startet arbeidet med å samle og gjennomgå tilgjengelig kunnskapsgrunnlag. Dette inkluderte blant annet:

- eksisterende kommunale planer og strategier
- regionale og nasjonale føringer for samferdsel
- statistikk og tilgjengelig faggrunnlag
- erfaringer fra daglig drift og tidligere planarbeid

I tillegg har arbeidsgruppa brukt sin samlede profesjonelle innsikt og kjennskap til lokale forhold i hele Sør-Varanger. Dette har vært særlig viktig for å fange opp ulike behov i både sentrum, distriktene og grenseområdene.

På bakgrunn av dette arbeidet utarbeidet arbeidsgruppa forslag til:

- hovedmål
- delmål
- strategier

Disse forslagene skulle peke ut hva kommunen bør satse på innen samferdselsfeltet de neste 12 årene, og gi et overordnet og langsiktig styringsgrunnlag.

3. Medvirkning gjennom stormøte for samferdselsaktører

Når forslagene til mål og strategier var utarbeidet, ble det invitert til et stormøte for samferdselsaktører i kommunen. Hensikten med møtet var:

- å presentere arbeidsgruppas forslag
- å få konkrete tilbakemeldinger på innhold og prioriteringer
- å hente inn aktørenes vurderinger av muligheter og utfordringer innen samferdsel i kommunen

Oppmøtet var ikke svært stort, men deltakerne representerte et bredt spekter av interesser og roller. Det deltok:

- kommunalt ansatte
- politiske representanter
- aktører innen tungtransport og gods

- kollektivtransportører
- representanter fra Forsvaret

Deltakerne var også geografisk spredt i kommunen. Dette bidro til at innspillene dekket både sentrumsnære utfordringer og forhold i ytterområdene, og ga et godt helhetsbilde av samferdselssituasjonen i kommunen.

Arbeidsgruppa vurderer derfor at møtet ga relevant og nyttig medvirkning, til tross for et noe begrenset antall deltakere.

4. Oppsummering av innspill fra medvirkningen

Innspillene som kom frem i møtet var mange og varierte, og viste tydelig bredden i samferdselsutfordringer og -muligheter i Sør-Varanger. Under omtales de viktigste temaene.

4.1 Tilbakemeldinger på mål, delmål og strategier

Flere innspill var knyttet direkte til hvordan mål, delmål og strategier var formulert. Deltakerne ga blant annet tilbakemelding om at:

- enkelte tema burde beskrives mer utfyllende
- noen viktige områder ikke var tydelig nok med
- enkelte formuleringer var for konkrete eller snevre, og kunne åpnes mer opp for videre tolkning og utvikling

Dette ble vurdert som konstruktive og nyttige innspill. Arbeidsgruppa har i etterkant gått gjennom ordlyd og struktur, og gjort justeringer der det ble ansett som hensiktsmessig. Målet har vært å sikre at planen både er tydelig og fleksibel, og kan fungere som et godt styringsverktøy over tid.

4.2 Trafikksikkerhet og gatelys

Trafikksikkerhet var et gjennomgående tema i mange av innspillene. Særlig ble betydningen av gatelys trukket frem som et viktig tiltak, spesielt med tanke på:

- barn og unge
- eldre
- myke trafikanter generelt

Det kom konkrete innspill knyttet til:

- behov for forbedring av gatelys i Bugøynes
- trafikksikkerhet og kollektivløsninger ved Brannsletta

Når det gjelder Brannsletta, ble det understreket at dette er et område som krever tett samarbeid og dialog med fylkeskommunen og Statens vegvesen.

Det ble også fremhevet at kommunen allerede har gjennomført mange gode trafikksikkerhetstiltak, særlig i og rundt skoleområder. Flere deltakere mente det var viktig at planen tydelig formidler at dette arbeidet skal videreføres og videreutvikles, og ikke fremstår som om trafikksikkerhet er et nytt satsingsområde.

4.3 Kollektivtransport, byruter og tilgjengelighet

Kollektivtransport var et sentralt tema i flere innspill. Dette gjaldt både eksisterende tilbud og muligheter for forbedring.

Blant annet kom det innspill om:

- behov for bedre dialog og samarbeid med fylkeskommunen om byruter og ruteplanlegging
- ønske om et mer helhetlig og brukervennlig kollektivtilbud i Kirkenes

Det ble også tatt opp spørsmål om bussrute til GSV, slik det har vært tidligere. Dette ble løftet frem som særlig viktig for Forsvaret og deres ansatte, for å gjøre det lettere å delta i lokalsamfunnet også utenfor GSV.

4.4 Flexbuss og kollektivtilbud i distriktene

Flere innspill handlet om flexbuss-tilbudet rundt om i kommunen. Her ble det blant annet pekt på:

- behov for bedre dialog med fylkeskommunen om stoppesteder
- ønske om tilbud flere dager i uken
- behov for bedre samordning mellom flexbuss og ordinære bussruter inn og ut av kommunen

Disse innspillene viser et tydelig behov for å se kollektivtransport mer i sammenheng, og for å sikre at tilbudet fungerer godt både for faste brukere og mer sporadiske reisende.

4.5 Internasjonalt samarbeid og grenseoverskridende transport

Det kom også innspill om behovet for bedre internasjonalt samarbeid innen kollektivtransport, særlig mot Finland. Her ble det pekt på at:

- det finnes eksisterende tilbud med både buss og fly
- informasjonen om disse tilbudene er lite kjent
- dagens tilbud og mulighetsrom bør synliggjøres bedre

Flere mente at dette er et område med potensial, både for innbyggere, næringsliv og besøkende, og at bedre kommunikasjon på tvers av kanaler er viktig.

4.6 Gods, logistikk og sentrum

Utfordringer knyttet til godstrafikk i Kirkenes sentrum var også et tydelig tema. Innspillene handlet blant annet om:

- store trailere og lastebiler som blokkerer gater
- utfordringer med fremkommelighet, sikkerhet og tilgjengelighet

Det kom forslag om at en omlastingssentral kan være et alternativ som bør vurderes videre.

I tillegg ble det pekt på mangelen på:

- oppstillings- og ventefasiliteter for busser og trailere

I dag fører dette til at kjøretøy står spredt i sentrum, opptar parkeringsplasser og står i gateløpet. Dette oppleves som uheldig for både trafikksikkerhet, bymiljø og tilgjengelighet. Temaet er også ivaretatt i forslag til Byplan Kirkenes, som per nå er ute på høring.

5. Videre prosess og oppfølging

Arbeidsgruppa har samlet, systematisert og vurdert alle innspill fra medvirkningen. Innspillene er brukt som grunnlag for justeringer og presiseringer i satsingsområdet samferdsel i kommuneplanens samfunnsdel.

Medvirkningsarbeidet knyttet til utarbeidelsen av dette satsingsområdet anses som gjennomført.

Videre medvirkning vil skje gjennom:

- ordinær høring av forslag til kommuneplanens samfunnsdel
- videre samarbeid og dialog i forbindelse med arbeidet med Regional transportplan for Finnmark, som er varslet oppstart sommeren 2026

Arbeidsgruppa vurderer samlet sett at medvirkningen har bidratt til et bedre og mer treffsikkert forslag for framtidig samferdselsutvikling i Sør-Varanger kommune.